

EUROOPAN YHTEISÖJEN KOMISSIO

Bryssel 15.5.2001
KOM(2001) 265 lopullinen

KOMISSION TIEDONANTO NEUVOSTOLLE JA EUROOPAN PARLAMENTILLE

**EU:n Kiinan-strategia: vuoden 1998 tiedonannon täytäntöönpano ja toimet EU:n
Kiinan-politiikan tehostamiseksi tulevaisuudessa**

KOMISSION TIEDONANTO NEUVOSTOLLE JA EUROOPAN PARLAMENTILLE

EU:n Kiinan-strategia: vuoden 1998 tiedonannon täytäntöönpano ja toimet EU:n Kiinan-politiikan tehostamiseksi tulevaisuudessa

1. **Tiivistelmä**
2. **Johdanto**
3. **Vuoden 1998 tiedonanto**
4. **EU:n ja Kiinan suhteiden uudet puitteet**
5. **EU:n tehokkaamman Kiinan-politiikan toimintatavoitteiden määrittely**

5.1 Tavoite 1. Kiinan kytkeminen tiiviimmin kansainväliseen yhteisöön

Taustaa

Viimeaikainen kehitys

Toimintatavoitteet

5.2 Tavoite 2. Kiinan tukeminen avoimeen yhteiskuntaan siirtymisessä

Taustaa

EU:n ja Kiinan suhteiden viimeaikainen kehitys

Toimintatavoitteet

5.3 Tavoite 3. Kiinan yhdentäminen maailmantalouteen

Taustaa

Viimeaikainen kehitys

Toimintatavoitteet

5.4 Tavoite 4. EU:n jo olemassa olevien resurssien tehokkaampi hyödyntäminen

Taustaa

Viimeaikainen kehitys

Toimintatavoitteet

5.5 Tavoite 5. EU:n julkisen kuvan parantaminen Kiinassa

Taustaa

Viimeaikainen kehitys

Toimintatavoitteet

6. **Päätelmät**

1. TIIVISTELMÄ

Tässä tiedonannossa:

- muistutetaan mieleen vuonna 1998 määritellyt EU:n Kiinan-politiikan pitkän aikavälin tavoitteet
- kerrotaan viime vuosina EU:ssa ja Kiinassa tapahtuneesta kehityksestä sekä EU:n ja Kiinan suhteiden uusista puitteista
- annetaan selvitys vuonna 1998 määritellyn Kiinan-politiikan täytäntöönpanosta
- pyritään myötävaikuttamaan siihen, että EU:n tarkastelee kokonaisvaltaisesti ja tulevaisuushakuisesti Kiinan-politiikkansa lyhyen ja keskipitkän aikavälin tavoitteita sekä sen toteuttamisen yhteydessä käytävää vuoropuhelua ja käytössä olevia yhteistyömenetelmiä. Tämän vuoksi tiedonannossa yksilöidään sellaisia keskeisiä aihepiirejä ja esitetään niistä ehdotuksia, joiden osalta EU:n politiikkaa olisi syytä tarkistaa ja/tai järkiperäistää taikka siihen olisi lisättävä uusia osa-alueita.

Tiedonannossa ehdotetaan tapoja kehittää EU:n ja Kiinan suhteita määrittelemällä EU:n politiikalle konkreettiset ja käytännölliset **lyhyen ja keskipitkän aikavälin toimintatavoitteet**, joilla vuonna 1998 määritellyt pitkän aikavälin tavoitteet voitaisiin saavuttaa tehokkaammin.

Toimintatavoitteiden on tarkoitus olla mahdollisimman toimivia. Niiden avulla olisi pystyttävä laatimaan toimintaohjelma EU:n ja Kiinan kohdennettuja suhteita varten.

Tärkeimmät ehdotukset ovat seuraavat:

- **Kiinan kytkeminen tiiviimmin kansainväliseen yhteisöön** jatkamalla poliittisen vuoropuhelun syventämistä:
 - varmistamalla entistä parempi johdonmukaisuus ja jatkuvuus sovitun vuoropuhelun ajoituksen suunnittelussa kaikilla tasoilla
 - syventämällä kohdennetusti asiantuntijatasolla merkittävistä erityiskysymyksistä käytävää vuoropuhelua
 - sitoutumalla valmistelevaan vuoropuhelua paremmin ja parantamaan yhteyksiä eri tasoilla käytävän vuoropuhelun välillä
 - ottamalla toisiinsa liittyvät maailmanlaajuiset kysymykset käsiteltäviksi samanaikaisesti ja harkitsemalla sitä, että EU ja Kiina laativat toisinaan yhdessä tekstejä molemmille osapuolille tärkeistä asioista huippukokousten yhteydessä
 - kodifioimalla EU:n ja Kiinan poliittisen vuoropuhelun kehys.
- **Kiinan tukeminen avoimeen yhteiskuntaan siirtymisessä:**

- sellaisen aikaisempaa tarkemmin kohdennetun ja tuloksiin tähtäävän ihmisoikeuksia koskevan vuoropuhelun avulla, jossa otetaan kaikilta osin huomioon yleisten asioiden neuvoston tammikuussa 2001 esittämät päätelmät
- tukemalla Kiinaa käynnissä olevissa asiaan liittyvissä uudistuksissa
- toteuttamalla ja valmistelemalla ihmisoikeuksiin liittyviä tukiohjelmaa oikeusvaltioperiaatteen kunnioittamisen, oikeusjärjestelmän uudistuksen, yhteiskunnallisten ja sivistyksellisten oikeuksien, kansalaisoikeuksien, poliittisten oikeuksien ja demokratian tukemiseksi
- yksilöimällä EU:n tukitoimien uudet kohdealat kuten kidutuksen ehkäiseminen ja harjoittamalla niihin liittyvää ohjelmasuunnittelua.

- **Kiinan yhdentäminen maailmantalouteen:**

- saattamalla Kiina Maailman kauppajärjestön (WTO) jäseneksi
- valvomalla tiiviisti sitä, että Kiina panee asianmukaisesti täytäntöön WTO-velvoitteensa
- toteuttamalla EU:n tukiohjelmaa WTO-jäsenyyden tuloksellisuuden varmistamiseksi
- syventämällä eri aloilla jo käynnissä olevaa vuoropuhelua ja lujittamalla keskeisten alojen sopimuksia (tietoyhteiskunta, ympäristö, energia sekä tiede ja teknologia) sekä aloittamalla vuoropuhelu uusilla aloilla (yritystoimintapolitiikka, teolliset standardit ja varmentaminen, tulli, meriliikenne, arvopaperit ja kilpailupolitiikka)
- syventämällä EU:n ja Kiinan yritysten välistä vuoropuhelua
- lujittamalla pyrkimyksiä kahdenvälisen kauppariitojen ratkaisemiseksi.

- **EU:n ja Kiinan yhteistyöohjelmien tehokkaampi hyödyntäminen:**

- tehostamalla pitkän aikavälin ohjelmasuunnittelua
- sopimalla maakohtaisesta strategia-asiakirjasta
- keskittämällä yhteisön tukitoimia kolmelle keskeiselle alalle, jotka ovat kestävä kehityksen edistäminen, hyvää hallintoa edistävien aloitteiden ja oikeusvaltioperiaatteen kunnioittamisen tukeminen sekä talouden ja yhteiskunnan uudistusten edistäminen, jolla tuetaan Kiinan pyrkimyksiä varmistaa alueellinen ja sosiaalinen yhteenkuuluvuus, torjutaan köyhyyttä ja edistetään naisten ja miesten yhtäläisiä oikeuksia.

- **EU:n julkisen kuvan parantaminen** Kiinassa lujittamalla EU:n Kiinaan suunnatun tiedotuspolitiikan kaikkia osa-alueita.

Ehdotettujen toimintatavoitteiden luettelo ei ole tyhjentävä. Se on esimerkki siitä, mitä voitaisiin tehdä tulevina vuosina tähänastisiin saavutuksiin tukeutuen.

2. JOHDANTO

Tämä tiedonanto perustuu **komission vuonna 1998 antamaan tiedonantoon *Kokonaisvaltaisen kumppanuussuhteen luominen Kiinan kanssa***¹ ja sen perusteella 29. kesäkuuta 1998 esitettyihin neuvoston päätelmiin, joissa korostettiin EU:n vakaata halua lujittaa Kiinan-suhteitaan.

Neuvostossa talvella 2000/2001 käydyissä keskusteluissa vallitsi yhteisymmärrys siitä, että **vuonna 1998 määritellyt EU:n yleiset ja pitkän aikavälin tavoitteet Kiinan-suhteissa pätevät pääosin edelleen**. Lisäksi oltiin samaa mieltä siitä, että **EU:n Kiinan-politiikkaa on mahdollista tehostaa laajentamalla vuoropuhelua ja yhteistyötä sekä hienosäätämällä nykyisiä välineitä** ottamalla huomioon vuoden 1998 jälkeen tapahtunut kehitys.

3. VUODEN 1998 TIEDONANTO

Vuoden 1998 komission tiedonannossa ja neuvoston päätelmissä vahvistettiin EU:n ja Kiinan suhteille seuraavat tavoitteet:

- i) Kiinan kytkeminen tiiviimmin kansainväliseen yhteisöön paremman poliittisen vuoropuhelun avulla;
- ii) Kiinan tukeminen oikeusvaltioperiaatteen ja ihmisoikeuksien kunnioittamiseen perustuvaan avoimeen yhteiskuntaan siirtymisessä;
- iii) Kiinan yhdentäminen maailmantalouteen saattamalla se tiiviimmin osaksi maailmankauppajärjestelmää ja tukemalla maassa käynnissä olevaa talouden ja yhteiskunnan uudistusta kestävä kehitys huomioiden;
- iv) EU:n jo olemassa olevien resurssien tehokkaampi hyödyntäminen;
- v) EU:n julkisen kuvan parantaminen Kiinassa.

Komission 8. syyskuuta 2000 neuvostolle ja Euroopan parlamentille antama kertomus vuoden 1998 tiedonannon täytäntöönpanosta² oli ensimmäinen EU:n Kiinan-politiikan tilannekatsaus.

Kertomuksessa todettiin, että EU:n ja Kiinan suhteet olivat tavoitteen mukaisesti tiivistyneet merkittävästi. Poliittinen vuoropuhelu oli lisääntynyt erityisesti vuosina 1998 ja 1999 järjestettyjen ensimmäisten EU–Kiina-huippukokousten ansiosta. EU ja Kiina allekirjoittivat 19. toukokuuta 2000 kahdenvälisen sopimuksen, jolla valmistellaan Kiinan liittymistä WTO:hon. Lisäksi ollaan käynnistämässä WTO:hon liittymistä tukevaa teknisen avun ohjelmaa. Kauppa- ja investointisuhteet ovat myös kehittyneet entisestään. *Tieteellistä ja teknologista yhteistyötä koskeva sopimus* on allekirjoitettu. EU on lisännyt tukeaan Kiinan ympäristönsuojelutoimille ja muille merkittäville talouden ja yhteiskunnan uudistustoimille. EU:n tukiohjelmia on kohdennettu uudestaan vastaamaan vuonna 1998 määriteltyjä poliittisia tavoitteita, ja keskeisimmillä aloilla on kehitelty tiettyjä merkittäviä hankkeita kuten *EU:n ja Kiinan oikeudellisen yhteistyön ohjelma*, *kylähallinnon koulutusohjelma*, *apurahahanke (EU-China Scholarship 2000)*, *nuorille yritysjohtajille tarkoitettu Junior Managers -ohjelma* sekä

¹ KOM(98) 181 lopullinen.

² KOM(2000) 552 lopullinen.

ammattikoulutusohjelma. Lisäksi Kiinan ja Euroopan kansainvälisen kauppakorkeakoulun (China–Europe International Business School – CEIBS) uusi kampusalue on vihitty käyttöön.

Kertomuksessa esitettiin päätelmänä, että vaikka EU:n ja Kiinan suhteet olivat kehittyneet huomattavasti, niitä voitaisiin laajentaa lisää. Tämä suhteiden laajentaminen on jatkunut kuluneen vuoden ajan. Kehitystä tarkastellaan jäljempänä kokonaistavoitteita käsittelevässä 4. luvussa.

4. EU:N JA KIINAN SUHTEIDEN UUDET PUITTEET

Neuvostossa vuoden 2001 alkupuolella käydyissä Kiina-keskusteluissa vallitsi yksimielisyys siitä, että vuonna 1998 komission tiedonannossa ja sen perusteella esitetyissä neuvoston päätelmissä määritelty EU:n nykyinen Kiinan-politiikka ja Kiinan-suhteiden pitkän aikavälin tavoitteet pätevät pääosin edelleen. Sekä tavoitteita että välineitä voitaisiin ja tulisivikin hienosäätää. Lyhyen ja keskipitkän aikavälin toimintatavoitteet voitaisiin saavuttaa määrittämällä toimintatavoitteet EU:n Kiinan-politiikan tehostamiseksi.

Useat viime vuosina tapahtuneet muutokset osoittavat, että on tarpeen hienosäätää EU:n vuonna 2001 harjoittamaa Kiinan-politiikkaa.

Ensiksikin **EU on muuttunut voimakkaasti vuodesta 1998**, mikä saattaa vaikuttaa ja vaikuttaakin yhä voimakkaammin Kiinan-suhteisiin. Tällaisia muutoksia ovat muun muassa Amsterdamin sopimuksen ratifiointi ja täytäntöönpano, Nizzan sopimuksen allekirjoittaminen ja Euroopan unionin perusoikeuskirjan hyväksyminen joulukuussa 2000. Näillä toimilla on lujitettu EU:n yhteistä ulko- ja turvallisuuspolitiikkaa (YUTP), Euroopan turvallisuus- ja puolustuspolitiikkaa, yhteistyötä oikeus- ja sisäasioissa (YOS) sekä muiden alojen politiikkoja. EU:n yhdentymisen käynnissä olevan syventymisen ansiosta EU:lla on paremmat valmiudet kytkä Kiina yhä moninaisempiin osa-alueisiin.

Toiseksi **Kiinassa on tapahtunut merkittäviä muutoksia, jotka on otettava huomioon tarkistettaessa EU:n Kiinan-politiikan painopistealueita**. Tällaisia asioita ovat Kiinan entistä määrätietoisempi kansainvälinen rooli ja sen poliittisen ja taloudellisen merkityksen lisääntyminen. Kiina on jo maailman seitsemänneksi suurin kauppavalta, toiseksi suurin ulkomaisten suorien sijoitusten kohdema ja merkittävä toimija talouden tietyillä keskeisillä aloilla kuten televiestinnän ja tietoyhteiskunnan sekä energian aloilla. Lisäksi Kiinan edelleen jatkuva ja syväle ulottuva uudistusprosessi vaikuttaa sen yhteiskunnan yhä useampiin osiin. Korruptio sekä kasvavat tuloerot ja alueelliset erot ovat suurimmat epäkohdat. Kiinan odotettavissa oleva liittyminen WTO:hon antaa lisävauhtia talouden ja yhteiskunnan uudistuksille. WTO-jäsenyys lisää kuitenkin ainakin lyhyellä aikavälillä entisestään työttömyyttä sekä kaupungeissa että maaseudulla ja saattaa rasittaa Kiinan sosiaaliturvajärjestelmää ja lisätä yhteiskunnallisia jännitteitä. Kuluneina vuosina kasvaneesta sisäisestä ja ulkomaille suuntautuvasta muuttoliikkeestä käy ilmi tilanteen haasteellisuus. Kiinan yleiseen poliittiseen tilanteeseen vaikuttavat tulevat johtohenkilöiden vaihdokset (16. kommunistipuolueen kongressi pidetään syksyllä 2002) ja Taiwanin-kysymykseen yhä liittyvät jännitteet.

Kolmanneksi **EU:n ja Kiinan suhteissa on tapahtunut merkittäviä muutoksia**, joita on syytä tarkastella tässä lyhyesti. Tällaisia muutoksia ovat syventynyt poliittinen vuoropuhelu sekä laitonta siirtolaisuutta ja ihmiskauppaa koskevan vuoropuhelun aloittaminen, EU:n Kiinalle myöntämän yhteistyötuen uudelleenkohdentaminen uuden maakohtaisen strategia-asiakirjan tavoitteiden mukaisesti, tietyillä tärkeillä aloilla käytävien vuoropuhelujen

syventäminen sekä Kiinan merkityksen lisääntyminen EU:n kauppaja investointikumppanina.

Kaikki nämä muutokset osoittavat sen, että **EU:n Kiinan-suhteita voidaan ja onkin syvennettävä lisää**. Kiinan kuluneen 20 vuoden aikana tapahtuneen avautumisen myötä sen talous on kasvanut hämmästyttävällä nopeudella, mikä on paitsi parantanut monen kiinalaisen hyvinvointia myös tarjonnut mahdollisuuksia eurooppalaisille yrityksille. Halu varmistaa talouden kestävä kasvu ja kestävä kehitys on vauhdittanut yleisesti uudistuksia. Kiinan avautumiseen ja kansainväliseen yhteisöön liittymiseen on kuitenkin aina liittynyt kosolti vaikeuksia, ja tällaisena tilanne todennäköisesti jatkuu vielä useita vuosia. Mitään ei voida pitää itsestään selvänä. Uudistusprosessi ei etene pysyvästi omalla vauhdillaan. Onkin EU:n taloudellisten ja poliittisten etujen mukaista tukea avointa Kiinaa, uudistusprosessin sujuvaa jatkumista ja Kiinan myönteistä ja rakentavaa osallistumista kansainvälisen yhteisön toimintaan.

EU:n kannalta Kiina ei ole suinkaan aina helppo kumppani. Sen poliittinen järjestelmä eroaa useampien sellaisten merkittävien kolmansien maiden järjestelmästä, joiden kanssa EU:lla on kattavat ja edelleen syventyvät suhteet. Lisäksi EU:n huolestuneisuus keskeisistä kysymyksistä kuten ihmisoikeuksista kiristää ajoittain suhteita. Suhteisiin liittyvistä vaikeuksista huolimatta on EU:n oman edun mukaista kytkeä Kiina tiiviimmin mukaan yhteistyöhön. **Globalisaatio** tarkoittaa muun muassa sitä, että **Kiinan kokoinen maa on sekä ongelman osatekijä että sen ratkaisu**, kun kyse on kaikista keskeisistä kansainvälisistä ja alueellisista kysymyksistä. Yhteistyöhön kytkeminen tarkoittaa sellaisten kokonaisvaltaisten suhteiden kehittämistä, joiden avulla voidaan saavuttaa yhteisymmärrys kaikissa tärkeissä asioissa ja joilla samalla tuetaan monenvälistä ongelmanratkaisua silloin, kun sitä hyödynnetään kansainvälisten ja alueellisten kysymysten ratkaisemisessa.

EU:n ja Kiinan suhteiden kehittyminen **edellyttää Kiinan sitoutumista kaikilla tasoilla**. Tarpeellinen sitoutuminen korkeimmalla poliittisella tasolla on ilmaistu selvästi hiljattain pidetyissä EU–Kiina-kokouksissa. EU:n ja Kiinan yhteistyön asialistalla olevat kysymykset, koskivatpa ne laitonta siirtolaisuutta tai vuoropuhelun laajentamista uusille aloille, edellyttävät kuitenkin alemmilla tasoilla kuten aluetasolla toimivien Kiinan viranomaisten täyttä tukea sekä entistä parempaa koordinoitua asianomaisten kiinalaisten tahojen välillä.

5. EU:N TEHOKKAAMMAN KIINAN-POLITIIKAN TOIMINTATAVOITTEIDEN MÄÄRITTELY

5.1. Tavoite 1: Kiinan kytkeminen tiiviimmin kansainväliseen yhteisöön

Taustaa

EU:n yhtenä keskeisenä tavoitteena on saattaa Kiina osaksi kansainvälistä yhteisöä ja kannustaa sitä toimimaan yhdessä EU:n kanssa kansainvälisten, alueellisten ja **valtioiden rajat ylittävien haasteiden** ratkaisemiseksi. Useita tämän tavoitteen tiimoilta vuonna 1998 esitettyjä aloitteita onkin jo toteutettu. **Poliittista vuoropuhelua** on syvennetty. Huippukokouksia pidetään nykyisin vuosittain ja ulkoasiainministerit, suurlähettiläät sekä Brysselin, Pekingin, New Yorkin ja Geneven johtavat virkamiehet tapaavat toisiaan säännöllisesti. On myös periaatteessa sovittu asiantuntijatasolla järjestettävistä erityisiä kysymyksiä koskevista keskusteluista (troikan YUTP-työryhmät). Ajoittaisista vaikeuksista huolimatta EU:n ja Kiinan vuoropuhelu on syventynyt, mikä osoittaa sen, että molemmat

osapuolet tunnustavat tarpeen ratkaista ristiriidat ja yksilöidä etenemistavat kaikilla keskeisillä ongelma-alueilla.

On tärkeää kytkeä Kiina mukaan yhteistyöhön johdonmukaisesti kaikissa kansainvälisesti tärkeissä kysymyksissä, koska Kiinalla YK:n turvallisuusneuvoston jäsenenä ja **kasvavana taloudellisenä ja poliittisena valtana** voi olla huomattava vaikutusvalta useimmissa keskeisissä **maailmanlaajuisissa kysymyksissä** kuten asevarustelussa, laittomassa siirtolaisuudessa ja ihmiskaupassa, järjestäytyneessä rikollisuudessa, rahanpesussa tai ympäristön pilaantumisessa. Kiinan kanssa kahdenvälisesti tai monenvälisiä mekanismeja kuten YK:ta hyödyntäen harjoitettava yhteistyö on erittäin tärkeää sen varmistamiseksi, että näissä tärkeissä kysymyksissä voidaan edetä kansainvälisellä tasolla.

Vaikka poliittisella ja maailmanlaajuisista kysymyksistä käytävällä vuoropuhelulla on erityisen tärkeä merkitys Kiinan kytkemisessä tiiviimmin kansainväliseen yhteisöön, myös muilla aloilla käytävillä vuoropuheluilla, joita käsitellään jäljempänä tässä tiedonannossa, edistetään tämän tavoitteen saavuttamista.

EU:n ja Kiinan suhteiden viimeaikainen kehitys

Kuluneen vuoden aikana on toteutettu uusia toimia EU:n ja Kiinan poliittisen vuoropuhelun kehittämiseksi. Lokakuun 23. päivänä 2000 pidetty **kolmas EU–Kiina-huippukokous** onnistui hyvin ja osoitti sen, että molemmat osapuolet haluavat lujittaa keskinäisiä siteitään useilla eri aloilla. Lisävauhtia annettiin Pekingissä 30. marraskuuta 2000 pidetyllä ensimmäisellä EU:n **poliittisten asiain päälliköiden troikan** ja Kiinan kokouksella, jossa keskusteltiin laajasti molemmille osapuolille tärkeistä kansainvälisistä ja alueellisista kysymyksistä. **Laitonta siirtolaisuutta** ja ihmiskauppaa koskevat ensimmäiset korkean tason neuvottelut EU:n ja Kiinan virkamiesten välillä pidettiin lokakuussa 2000 Brysselissä ja helmikuussa 2001 Pekingissä. Neuvotteluja seurasi komission puheenjohtajan Romano Prodin ja Kiinan pääministeri Zhu Rongjin välinen kirjeenvaihto, joka käsiteli tarvetta lujittaa yhteistyötä tällä alalla, varsinkin kun otetaan huomioon kesäkuussa 2000 Doverissa tapahtunut tragedia, jossa 58 laittomasti maahan yrittänyttä kiinalaista siirtolaista menetti henkensä.

Sekä Kiinan että EU:n kasvava kansainvälinen vaikutusvalta antaa poliittiselle vuoropuhelulle ja yleisemmälle, maailmanlaajuisista asioista käytävälle vuoropuhelulle erityisen merkityksen. Lähivuosina voidaan tehdä paljon tähänastisten saavutusten hienosäätämiseksi, jatkamiseksi ja tehostamiseksi.

Toimintatavoitteet

Poliittisen vuoropuhelun laajentaminen

- Jatketaan hiljattain käynnistettyä poliittista vuoropuhelua **poliittisten asiain päälliköiden** tasolla puolen vuoden välein.
- Järjestetään puolen vuoden välein EU:n **asiantuntijoiden troikan ja Kiinan asiantuntijoiden välisiä kokouksia**, joissa käydään vuoropuhelua aloilla, joilla on jo periaatteessa sovittu säännöllisestä vuoropuhelusta. Tällaisia aloja ovat esimerkiksi Aasian-kysymykset, aseiden leviämisen estäminen, tavanomaisten aseiden vienti ja aseistariisunta. Lisäksi harkitaan YK:n toimintaan liittyvien kysymysten ottamista käsiteltäviksi asiantuntijatasolla puolen vuoden välein.

- Aloitetaan erityisiä alueellisia ja kansainvälisiä kysymyksiä käsittelevä säännöllinen vuoropuhelu **Pekingissä toimivien poliittisten asiain lähetystöneuvosten troikan** ja Kiinan ulkoasiainministeriön välillä.
- Varmistetaan **kaikkien poliittiseen vuoropuheluun liittyvien kokousten**, erityisesti huippukokousten, **entistä parempi valmistelu ja seuranta** sekä paremmat yhteydet eri tasoilla käytävän vuoropuhelun välillä.
- Pohditaan, missä yhteyksissä olisi toisinaan hyödyllistä laatia huippukokousten yhteydessä molemmille osapuolille tärkeitä asioista **yhteisiä tekstejä (yhteiset julkilausumat tai pöytäkirjat)**.
- **Arvioidaan säännöllisesti** poliittisten ja turvallisuusasioiden komiteassa kaikilla tasoilla käytävän **EU:n ja Kiinan poliittisen vuoropuhelun tuloksia ja toimivuutta** ja tarkistetaan sitä tarvittaessa.
- Pohditaan arviointien perusteella **asiantuntijataso** vuoropuhelun **mahdollista laajentamista** koskemaan muita kysymyksiä kuten terrorismia ja Aasian rajat ylittäviä alueellisia kysymyksiä.
- Harkitaan EU:n ja Kiinan tiiviimmän poliittisen vuoropuhelun kehysten **kodifioimista**.

Poliittisen vuoropuhelun aihepiirit

- Poliittisessa vuoropuhelussa keskitytään ensisijaisesti:
 - käsittelemään EU:ta huolestuttavia **ihmisoikeuskysymyksiä**
 - yksilöimään käytännön tapoja tiivistää yhteistyötä **Pohjois- ja Etelä-Korean** välisen sovinnon saavuttamiseksi
 - yksilöimään käytännön tapoja toimia yhteistyössä **Myanmarin**-kysymyksessä (entinen Burma) tukien YK:n toimia, joilla kannustetaan kansallisen sovinnon tekoon ja pyritään estämään Myanmaria ajautumasta alueellisen epävarmuuden ja huumekaupan keskukseksi
 - harjoittamaan yhteistyötä sen edistämiseksi, että **Etelä-Kiinan meren** aluevaatimuksista sovitaan neuvottelemalla, käynnissä olevan menettelysääntöjen valmistelun tukeminen mukaan luettuna
 - ilmaisemaan selkeästi EU:n vakaa halu saada **Taiwanin**-kysymys ratkaistua rauhanomaisesti vuoropuhelun avulla
 - tukemaan monenvälisiä toimia **asevarustelun ja aseiden viennin** rajoittamiseksi sekä **aseistariisunnan** kannustamiseksi (ohjusteknologiaa valvovan ryhmän menettelysäännöt, suojalausekkeet, täydellisestä ydinkoekiellosta tehdyn sopimuksen pikainen voimaantulo, neuvottelujen aloittaminen viipymättä ydinaseisiin käytettävien halkeamiskelpoisten aineiden tuotantokieltoa koskevan sopimuksen tekemiseksi, EU:n asevientä koskevat menettelysäännöt, heinäkuussa 2001 pidettävä pienaseiden ja kevyiden aseiden laittoman kaupan kaikkia näkökohtia koskeva Yhdistyneiden Kansakuntien

konferenssi ja sen seurantaprosessi, jalkaväkimiinojen kieltämistä koskevan Ottawan-prosessin tukeminen)

- yksilöimään tapoja edistää sitoutumista **monenvälisiin turvallisuutta koskeviin vuoropuheluihin** alueellisiin ja kansainvälisiin kysymyksiin liittyvien konfliktien estämiseksi ja olemassa olevien foorumeiden (**ASEM³**, **ARF⁴** ja **YK**) hyödyntämiseksi mahdollisimman tehokkaasti
- pohtimaan keinoja tukea lisää **YK:n rauhanturvatoimia**
- edistämään **laitonta siirtolaisuutta ja ihmiskauppaa** koskevaa vuoropuhelua EU:n ja Kiinan välillä
- tiivistämään yhteistyötä YK:n toimesta järjestetyissä **tärkeimmissä kansainvälisissä konferensseissa** vahvistettujen tavoitteiden saavuttamiseksi
- varmistamaan, että poliittista vuoropuhelua koskevia kokouksia suunniteltaessa ja valmisteltaessa huomioidaan se, että kaikki politiikan alat enenevässä määrin **nivoutuvat toisiinsa**; esimerkiksi alueelliset kysymykset ja turvallisuuspolitiikka liittyvät toisiinsa kuten myös kansainväliset järjestöt, turvallisuuspolitiikka ja alueelliset kysymykset.

Erityishallintoalueet

- Jatketaan Hongkongin ja Macaon tilanteen seuraamista tiivistä ja laaditaan vuosittain kertomuksia kummastakin erityishallintoalueesta kiinnittäen huomiota oikeusvaltioperiaatteen, perusvapauksien ja kyseisen alueen itsehallinnon kunnioittamiseen asianomaisen alueen peruslain mukaisesti.

Maailmanlaajuiset kysymykset

- Jatketaan hiljattain käynnistetyn **laittoman siirtolaisuuden ja ihmiskaupan** torjumista koskevan vuoropuhelun syventämistä keskittymällä käytännön toimiin yhteistyön tiivistämiseksi ja erityisesti pyrkimällä helpottamaan EU:n jäsenvaltioihin laittomasti saapuneiden kiinalaisten siirtolaisten palauttamista. Hyödynnetään Kiinan kolmansien maiden kanssa harjoittamassaan yhteistyössä näissä kysymyksissä soveltamia ”parhaita toimintatapoja” ottaen asianmukaisesti huomioon ihmisoikeusnäkökohdat ja takaisinottosopimuksen mahdollinen tekeminen.
- Edistetään muita käytännön toimia **laitonta siirtolaisuutta** koskevan yhteistyön tiivistämiseksi esimerkiksi vauhdittamalla väärennettyjen asiakirjojen havaitsemista ja aitojen asiakirjojen rikollista käyttöä koskevia neuvotteluja, toteuttamalla mahdollisesti tiedotuskampanjoita, järjestämällä Kiinan keskus- ja aluehallinnon virkamiehille korkean tason vierailuja EU:n toimieliimiin ja jäsenvaltioihin sekä järjestämällä työpajoja tai seminaareja sellaisista muista asia-alueista, joita pidetään tärkeinä laitonta siirtolaisuutta ja ihmiskauppaa koskevan tiiviimmän yhteistyön kannalta.
- Pohditaan keinoja toimia yhdessä **järjestäytyneen rikollisuuden** torjumiseksi.

³ Aasia-Eurooppa-kokous (ASEM).

⁴ ASEANin alueellinen foorumi (ARF).

- Pyritään koordinoimaan maailmanlaajuisiin kysymyksiin liittyviä EU:n politiikkoja paremmin paitsi komission ja jäsenvaltioiden välillä myös aloilla, joilla olisi mahdollista harjoittaa entistä johdonmukaisempaa politiikkaa. Tällaisia aloja ovat muun muassa asevarustelu, huumausaineiden kauppa, laiton siirtolaisuus ja ihmiskauppa, järjestäytyneet rikollisuus, rahanpesu ja ympäristön pilaantuminen.

5.2. Tavoite 2: Kiinan tukeminen avoimeen yhteiskuntaan siirtymisessä

Taustaa

Kiinan tukeminen **oikeusvaltioperiaatteen ja ihmisoikeuksien** kunnioittamiseen perustuvaan **avoimeen yhteiskuntaan** siirtymisessä on keskeisellä sijalla nyt ja vastakin EU:n ja Kiinan suhteissa. Tämän osalta on kuitenkin paljon tehtävää.

Useimpien kiinalaisten elinolot ovat parantuneet kuluneen 20 vuoden aikana. Talouden uudistaminen ja vapauttaminen ovat tuoneet mukanaan kiinalaisille lisää vapautta ja oikeutta päättää omista asioistaan taloutta ja yhteiskuntaa koskevissa kysymyksissä.

Näkyvät myös tietyt merkkejä siitä, että Kiinassa ollaan ottamassa käyttöön entistä avoimempi oikeusjärjestelmä. Kiinan viranomaiset ja tiedotusvälineet tunnustavat **oikeusvaltioperiaatteen** kunnioittamisen tärkeyden Kiinan nykyaikaistumisen ja maailmantalouteen yhdentymisen kannalta. Edistymistä on tapahtunut **taloudellisten ja yhteiskunnallisten oikeuksien** alalla. Kiinan perustuslakiin on lisätty asiaa koskevia säännöksiä vuonna 1999. Kun kyse on **yhteiskunnallisista ja poliittisista oikeuksista**, Kiinan **ihmisoikeustilanne** ei kuitenkaan vastaa lähimainkaan yleisesti hyväksytyjä normeja.

EU ja Kiina ovat sitoutuneet **ihmisoikeuksia koskevaan vuoropuheluun**, jolla pyritään parantamaan Kiinan ihmisoikeustilannetta kannustamalla sitä kunnioittamaan ja edistämään ihmisoikeuksia ja perusvapauksia sekä toimimaan yhteistyössä kansainvälisten ihmisoikeusmekanismien kanssa. Vuodesta 1997 lähtien on käyty kymmenen virallista vuoropuhelukierrosta.

Lisäksi vähäistä mutta kuitenkin tärkeää edistymistä on tapahtunut **demokratisointikehityksessä** paikallisella tasolla (suorat kylävaalit), mitä voitaisiin vauhdittaa lisää.

EU:n ja Kiinan suhteiden viimeaikainen kehitys

Kuluneen vuoden aikana EU:n ja Kiinan välillä käytiin **vuoropuhelua ihmisoikeuksista** kahteen otteeseen – syyskuussa 2000 Pekingissä ja helmikuussa 2001 Tukholmassa. Lisäksi järjestettiin kaksi seminaaria, joista ensimmäinen, joulukuussa 2000 Pariisissa pidetty seminaari käsitteli ammatillista järjestäytymisoikeutta ja vähäisempiä rikoksia ja toinen, toukokuussa 2001 Pekingissä pidetty kuolemanrangaistusta ja oikeutta koulutukseen. Seminaareissa tarjoutui virkamiehille ja asiantuntijoille tilaisuus käydä perusteellisia keskusteluja, ja ne selvensivät osapuolten näkökantoja pyrittäessä löytämään keinoja EU:n esille ottamien keskeisten ongelmien ratkaisemiseksi.

Kuten **22. tammikuuta 2001 kokoontuneen yleisten asioiden neuvoston päätelmissä** todetaan, vuoropuhelukokouksissa vallitsee yleensä välitön ilmapiiri, mikä mahdollistaa avoimen näkemystenvaihdon EU:ta erityisesti huolestuttavista kysymyksistä kuten perusvapauksien polkemisesta, mielivaltaisesta säilöönnotosta, työleireillä tapahtuvasta

uudelleen koulutuksesta, kidutuksesta, demokratia-aktivisteihin kohdistuvista tehoiskuista, vähemmistöjen asemasta ja kuolemanrangaistuksesta.

EU ilmaisi hiljattain tyytyväisyytensä Kiinan 28. helmikuuta 2001 tekemään päätökseen ratifioida **taloudellisia, sosiaalisia ja sivistyksellisiä oikeuksia koskeva kansainvälinen yleissopimus**, mikä antaa toiveita siitä, että Kiina kunnioittaa taloudellisia, sosiaalisia ja sivistyksellisiä oikeuksia entistä paremmin. EU on kuitenkin edelleen huolestunut Kiinan ehdottamasta edellä mainitun yleissopimuksen 8 artiklan 1 kohdan a alakohtaa koskevasta julistuksesta, jonka mukaan Kiinan lainsäädäntö syrjäyttää yleissopimuksen artiklan määräykset, joissa taataan oikeus muodostaa ammattiyhdistyksiä ja liittyä ammattiyhdistykseen.

Yleisesti ottaen **EU on edelleen erittäin huolestunut** Kiinan ihmisoikeustilanteesta. Yleisten asioiden neuvoston tammikuun ja helmikuun päätelmissä todetaan selvästi, että vaikka EU:n ja Kiinan ihmisoikeuksista käymä vuoropuhelu onkin EU:n suosima väline tilanteen parantamiseksi useilla ongelma-alueilla, on selvää, että **vuoropuhelu on hyväksyttävä vaihtoehto vain silloin, kun tapahtuu edistystä**. Tämän vuoksi on välttämätöntä, että EU ja Kiina toimivat yhdessä Kiinan ihmisoikeustilanteen parantamiseksi, millä paitsi autetaan Kiinaa yhdentymään kansainväliseen yhteisöön myös tuetaan sen talouden uudistusprosessia ja kasvua.

Ihmisoikeuksia koskevaa vuoropuhelua tukeakseen EU rahoittaa tiettyjä ihmisoikeuksiin liittyviä **tukiohjelmia** yhdessä Kiinan kanssa. Näiden hankkeiden täytäntöönpano ja uusien hankkeiden valmistelu on tehostunut kuluneen vuoden aikana, ja tämä toiminta muodostaa jatkossakin merkittävän osan EU:n toimista Kiinan ihmisoikeustilanteen parantamiseksi.

Toimintatavoitteet

- Noudatetaan yleisten asioiden neuvoston 22. tammikuuta 2001 esittämiä päätelmiä EU:n ja Kiinan ihmisoikeuksia koskevasta vuoropuhelusta, kohdennetaan kyseistä vuoropuhelua paremmin, arvioidaan sitä jatkuvasti ja yksilöidään keinoja sen **tehokkuuden ja tuloksellisuuden parantamiseksi** erityisesti, kun kyse on edellä mainituissa neuvoston päätelmissä yksilöidyistä pääongelmista, ihmisoikeusmekanismeihin liittyvä yhteistyö mukaan luettuna. Pyritään suojelemaan sellaisia rikossyytteeseen asetettuja henkilöitä, joille saatetaan määrätä kuolemanrangaistus, ja vähentämään sellaisten tapausten määrää, joissa voidaan määrätä kuolemanrangaistus. Huolehditaan hallinnollisen säilöönnoton uudistuksesta ja kaikkien vankien perusoikeuksien kunnioittamisesta. Pyritään varmistamaan mielipiteenvapaus, vakaumuksen ja uskonnon esteetön harjoittaminen, sananvapaus sekä kokoontumis- ja yhdistymisvapaus. Yksilöidään keinoja auttaa Kiinaa **hiljattain ratifioidun taloudellisia, sosiaalisia ja sivistyksellisiä oikeuksia koskevan kansainvälisen yleissopimuksen täytäntöönpanossa**, kannustaa Kiinaa soveltamaan täysimääräisesti yleissopimuksen yhdistymisvapautta koskevia määräyksiä ja noudattamaan kansainvälisesti tunnustettuja keskeisiä työnormeja, jotka on vahvistettu asiaa koskevissa Kansainvälisen työjärjestön yleissopimuksissa.
- Jatketaan Kiinan kannustamista ratifioimaan kansalaisyhteiskuntaoikeuksia ja poliittisia oikeuksia koskeva kansainvälinen yleissopimus.
- Toimitaan yhdessä Kiinan kanssa säilöönnottoon, oikeusjärjestelmään, rikosoikeudellisiin seuraamuksiin, rikoslakiin ja rikosprosessilakiin liittyvien **alustavien uudistustoimien edistämiseksi**.

- Jatketaan EU:n ihmisoikeuksiin liittyvien tukiohjelmien täytäntöönpanoa ja valmistelua keskittymällä seuraaviin aloihin: **oikeusvaltioperiaatteen kunnioittaminen ja oikeusjärjestelmän uudistaminen** (EU:n ja Kiinan oikeudellisen yhteistyön ohjelma), **taloudelliset, sosiaaliset ja sivistykselliset oikeudet sekä kansalaisoikeudet ja poliittiset oikeudet** (YK:n kansainvälisten yleissopimusten ratifiointia ja täytäntöönpanoa koskeva EU:n ja Kiinan verkosto, ohjelma taloudellisten, sosiaalisten ja sivistyksellisten oikeuksien tukemiseksi Yunnanin provinssissa, Kiinan vammaisten liitto, EU:n ja Kiinan ihmisoikeuksiin liittyvien pienhankkeiden ohjelma, apurahat Hongkongin yliopiston *Masters of Law* -koulutukseen osallistumiseksi) ja **demokratia** (EU:n ja Kiinan kylähallinnon koulutusohjelma).
- **Laaditaan keskipitkän ja pitkän aikavälin strategioita ja harjoitetaan** teknisen avun ja yhteistyön **ohjelmasuunnittelua**, asiaan liittyvien ensisijaisten ihmisoikeus- ja demokratisointitavoitteiden määrittely mukaan luettuna, osana Kiinan-yhteistyön **maakohtaisen strategia-asiakirjan laatimista**. Myöhemmin yksilöidään mahdollisia uusia ihmisoikeuksiin kuten esimerkiksi kidutuksen torjumiseen liittyviä hankkeita.

5.3. Tavoite 3: Kiinan yhdentäminen maailmantalouteen

Taustaa

Kiinan talous on kasvanut hämmästyttävää vauhtia yli 20 vuotta, mikä on muuttanut maan talouden perusteellisesti. Kiina on nykyään maailman seitsemänneksi suurin kauppavalta. Sen osuus maailmankaupasta kasvoi 3,9 prosenttiin vuonna 2000. Ulkomaankauppa kasvoi kokonaisuudessaan 31,5 prosenttia 474 miljardiin Yhdysvaltain dollariin. Kokonaisuutena katsottuna Kiinan taloutta voidaan ostovoimapariteetin perusteella verrata Japanin talouteen ja se on hieman Yhdysvaltojen taloutta pienempi. Kiina houkuttelee huomattavan paljon ulkomaisia suoria sijoituksia, joiden yhteisarvo onkin toiseksi suurin Yhdysvaltojen jälkeen Kiinan ohitettua sijoituskohteiden luettelossa Yhdistetyn kuningaskunnan vuonna 2000. Vuonna 2000 toteutettujen ulkomaisten suorien sijoitusten kokonaisarvo oli noin 348,6 miljardia Yhdysvaltain dollaria. Sellaisten yritysten lukumäärä, joihin oli tehty ulkomaisia sijoituksia, kasvoi 364 345:een, ja sovittujen ulkomaisten suorien sijoitusten arvo oli 676,7 miljardia Yhdysvaltain dollaria. Kiinasta on tulossa tai pikemminkin siitä on jo tullut maailmanlaajuisesti merkittävä toimija ja markkina-alue muun muassa **televiestintä-, liikenne-, energia- ja ympäristöaloilla**.

EU:n ja Kiinan välinen kauppa on kasvanut huomattavasti Kiinan alettua harjoittaa avoimien ovien politiikkaa vuonna 1978. EU:n hieman ylijäämäinen kauppapöytä 1980-luvulla muuttui **1990-luvulla alijäämäiseksi. Alijäämä saavutti vuonna 2000 44,4 miljardin euron huippunsa, joka oli lähes 50 prosenttia suurempi kuin edellinen alijäämäisyyden ennätysluku vuodelta 1999**. Vuonna 2000 EU oli merkittävin ulkomaisten suorien sijoitusten lähde Kiinassa, Hongkong pois luettuna. Sovittujen suorien sijoitusten arvo oli yli 8,8 miljardia Yhdysvaltain dollaria ja toteutettujen suorien sijoitusten noin 4,5 miljardia Yhdysvaltain dollaria. Viimeaikaisesta myönteisestä kehityksestä huolimatta EU:n osuus Kiinaan tehtävistä ulkomaisista suorista sijoituksista on kuitenkin yhä melko pieni verrattuna EU:n osuuteen muilla kehittyvien talouksien markkinoilla.

Kiinan yhdentäminen maailmantalouteen, mikä edellyttää avautumisen ja uudistusten jatkumista, on erittäin tärkeää, jotta voidaan rakentaa yhteistyösuhteita Kiinan kanssa, syventää EU:n ja Kiinan suhteita kaikilla aloilla ja edistää EU:n ja Kiinan yhteisiä kaupallisia pyrkimyksiä. EU:lla ja Kiinalla on vankka yhteinen halu lujittaa sääntöihin perustuvaa monenvälistä kauppajärjestelmää. Tämän vuoksi **Kiinan WTO-jäsenyyden** tärkeyttä ei voida

liioitella. Sillä nopeutetaan huomattavasti markkinoiden avautumista ja varmistetaan, että Kiina voi osallistua aktiivisesti toimintaan maailman kauppajärjestelmän valmistautuessa jatkamaan kaupan vapauttamista tulossa olevalla uudella neuvottelukierroksella. WTO-jäsenyyden uskotaan lisäävän luottamusta, kotimaisia ja ulkomaisia investointeja sekä edistävän yleisesti talouden kasvua.

Kiina on edelleen sitoutunut jatkamaan **talouden ja yhteiskunnan uudistusohjelmaansa**. Tämänhetkisiä haasteita ovat muun muassa vaikea ja poliittisesti arka valtionyhtiöiden uudistaminen sekä rahoitusjärjestelmän ja erityisesti pankkialan uudistaminen, sillä pankkeja rasittavat varsinkin valtionyhtiöille myönnettyistä luotoista aiheutuneet valtavat luottotappiot. Lisäksi olisi uudistettava sosiaaliturvajärjestelmää.

Työttömyystilanne pahenee edelleen rakenneuudistuksen edistyessä, sillä saneeratut valtionyhtiöt irtisanovat työntekijöitä yhä enemmän. Tämä lisää entisestään muuttoliikettä kaupunkeihin lukuisten ammattitaidottomien tai puutteellisen ammattitaidon omaavien kiinalaisten muuttaessa suurimpiin kaupunkeihin. Kiinan on myös löydettävä ratkaisu yhä kasvaviin sosiaalisiin ja alueellisiin eroihin.

Kiina on maailman toiseksi suurin **energian** kuluttaja ja kolmanneksi suurin energian tuottaja. Energia-alansa koon vuoksi Kiinan energiapolitiikka mahdollisine maailmanlaajuisine vaikutuksineen on kansainvälisesti katsottuna erittäin tärkeä asia erityisesti ilman pilaantumisen ja ilmastonmuutoksen kannalta.

Kiina on todennut, että **luonnonympäristöstä** huolehtiminen on välttämätöntä jatkuvan hyvinvoinnin takaamiseksi. Se on korostanut kestävästä kehityksestä kymmenennessä viisivuotissuunnitelmassaan (2001–2005), joten tasapainon löytämisestä nopean talouskasvun, yhteiskunnan muutosten ja kehityksen ja ympäristönsuojelun välillä on tullut yksi Kiinan ensisijaisista tavoitteista. EU:n ympäristötietouden, -taitojen ja -teknologian siirtäminen Kiinaan on yhä enemmän tarpeen, jos Kiina pyrkii kestäväan tuotantoon ja kestäväan kulutukseen sekä saavuttamaan tasapainoisen energiataseen ja muut keskeiset tavoitteet optimoidakseen taloutensa kehityksen tulevaisuudessa. EU:n toimilla autetaan Kiinaa parantamaan ympäristönsuojelun tasoa erityisesti osa-alueilla, joihin liittyy maailmanlaajuisia seurauksia kuten ilmastonmuutos ja/tai yhteisiä etuja. EU:n asiantuntemuksella autetaan Kiinaa saavuttamaan nämä tavoitteet. Ensiksi Kiinan on saatava hallintaansa ympäristön pilaantumisen aiheuttajat. Tämän jälkeen sen on keskipitkällä tai pitkällä aikavälillä käännettävä ympäristöä pilaava suuntaus ympäristön tilan paranemiseksi. Kiinassa on jo voimassa valtava määrä kansallisia ympäristönsuojelunormeja ja ympäristösäädöksiä, mutta niiden täytäntöönpano on heikkoa. Se käyttää nykyään 0,93 prosenttia BKT:sta ympäristönsuojeluun, mutta on asettanut tavoitteekseen lisätä ympäristönsuojelumäärärahojen osuutta 1,2 prosenttiin vuoteen 2005 mennessä ja 1,7 prosenttiin vuoteen 2010 mennessä.

Edistyminen ulkomaankauppaa ja työllisyyttä koskevien **luotettavien tilastotietojen tuottamisessa** Kiinan viranomaisien tarpeita varten osana nykyistä EU:n kanssa harjoitettavaa tilastoyhteistyötä turvaa tulevaisuudessa tehokkaan valvonnan ja toimintatapojen laatimisen.

EU:n ja Kiinan suhteiden viimeaikainen kehitys

Kiinan eri maiden kanssa tekemillä kahdenvälisillä markkinoille pääsyä koskevilla sopimuksilla kuten Yhdysvaltojen kanssa marraskuussa 1999 ja EU:n kanssa toukokuussa 2000 tehdyillä sopimuksilla on valmisteltu Kiinan WTO-jäsenyyttä. Nyt kun

kahdenväliset sopimukset on tehty yhtä lukuun ottamatta, ratkaistavana on enää vähäinen määrä ongelmia. Lokakuun 23. päivänä 2000 järjestetyn huippukokouksen yhteydessä käydyissä epävirallisissa keskusteluissa päästiin sovintoon tietyistä EU:n ja Kiinan välillä ratkaisematta olleista kahdenvälisistä ongelmista, ja **Kiinan WTO-jäsenyyttä valmisteleavan Geneven työryhmän** marras- ja joulukuussa 2000 sekä tammikuussa 2001 pitämässä kokouksissa edistyi ratkaisevasti tietyissä asioissa. Tammikuussa 2001 EU teki kokonaisvaltaisen kompromissiehdotuksen kaikkien vielä sopimatta olevien kysymysten ratkaisemiseksi. WTO:n jäsenet pyrkivät parhaillaan löytämään ratkaisun Kiinan jäljellä oleviin ongelma-kohtiin.

Heti huippukokouksen jälkeen lokakuussa 2000 pidetyssä EY–Kiina-sekakomitean kokouksessa käytiin perusteellisia keskusteluja keskeisistä kahdenvälisestä kauppaa ja yhteistyötä koskevista kysymyksistä. Sovittiin periaatteessa **yritystoimintapolitiikkaa ja yritystoiminnan sääntelyä koskevan vuoropuhelun** aloittamisesta. Kiina hyväksyi komission ehdotuksen laajentaa nykyisen televiestintätyöryhmän toiminta-alaa muuttamalla työryhmä **tietoyhteiskuntatyöryhmäksi**, jonka toiminta-alaan kuuluisivat myös kyseisen alan sääntelykehys sekä muita uusia asia-alueita.

Tunnustelevat neuvottelut **ydinenergian rauhanomaista käyttöä koskevan Euratomin ja Kiinan yhteistyösopimuksen** tekemisestä käytiin Pekingissä marraskuussa 2000. Neuvotteluissa vahvistettiin molemminpuolinen kiinnostus ryhtyä valmistelemaan virallisia neuvotteluja. Marraskuussa 2000 pidetyssä korkean tason kokouksessa päästiin sopimukseen siitä, että molemmat osapuolet valmistelevat yhdessä neuvotteluja yhteistyötä ja keskinäistä avunantoa tulliasioissa koskevan sopimuksen tekemiseksi. **Energiatyöryhmän** kokous pidettiin maaliskuussa 2001 Brysselissä. Komissio on ehdottanut, että **ympäristöä** koskevaa vuoropuhelua olisi laajennettava siten, että siihen kuuluisivat myös toimintatapoihin liittyvät kysymykset.

Toimintatavoitteet

WTO, kauppa ja investoinnit

- Toteutetaan Kiinan WTO-jäsenyys mahdollisimman pian.
- **Valvotaan huolellisesti sitä, että Kiina panee täytäntöön WTO-velvoitteensa.** Ensimmäisessä vaiheessa Kiinaa kehoitetaan saattamaan lainsäädäntönsä, hallintorakenteensa, käytäntönsä ja menettelynsä WTO-vaatimusten mukaisiksi liittymiseen mennessä.
- WTO-jäsenyyden toteuduttua käydään erityisiä vuoropuheluja ja otetaan käyttöön välineitä WTO:n sääntöjen täytäntöönpanon seuraamiseksi Kiinan viranomaisten kanssa.
- Jatketaan **nykyisten WTO:hon liittyvien yhteistyöhankkeiden** täytäntöönpanoa. Hankkeiden kokonaisarvo on 22 miljoonaa euroa ja ne koostuvat seuraavista hankkeista: WTO-tuen ensimmäinen vaihe, rahoituspalvelualan rakenneuudistus, tilastotietojen laatiminen ja kerääminen, julkisten hankintojen avoimuus sekä tehokkaan teollis- ja tekijänoikeuksien suojajärjestelmän kehittäminen.
- Kiinan liittyttyä WTO:hon EU on valmis **lisäämään** tukeaan Kiinan auttamiseksi noudattamaan WTO-sitoumuksiaan täydentämällä nykyistä hankekokonaisuutta.

- EU:n ja Kiinan olisi pyrittävä **tiiviseen yhteistyöhön maailmankaupan kehittämiseksi ja vapauttamiseksi** erityisesti, jos uusi neuvottelukierros voidaan käynnistää Qatarissa pidettävässä WTO:n ministerikokouksessa.
- Jatketaan yhteistyötä hiljattain **Kiinaan perustetun EU:n kauppakamarin** kanssa ja tuetaan sen toimintaa, sillä sen 200 jäsentä ovat yksi tärkeimmistä keinoista tarkkailla, kuinka Kiina noudattaa WTO-sitoumuksiaan.
- Tuetaan **EU:n ja Kiinan yrityksiä vuoropuhelualoitteensa** toteuttamisessa. Vuosina 1998 ja 2000 käytyjen kahden vuoropuhelun aloituskierroksen jälkeen kyseistä vuoropuhelua tarkastellaan sen roolin määrittämiseksi Kiinan lähitulevaisuudessa toteutuva WTO-jäsenyys huomioiden.

Talouden ja yhteiskunnan uudistaminen

- Jatketaan käynnissä olevan **uudistusprosessin kannustamista** yhteydenpidon, kaikilla tasoilla käytävän vuoropuhelun ja yhteistyön avulla.
- Määritellään parhaimmat tavat auttaa Kiinaa kehittämään toimiva **sosiaaliturvaverkosto** asiaa koskevien yhteistyötoimien avulla.
- Edistetään EU:n ja Kiinan **koulutus- ja henkilöresurssien kehittämistä koskevaa poliittista vuoropuhelua**. Valmistellaan ja toteutetaan henkilöresurssien kehittämissuunnitelmia, jotka on suunnattu Kiinan uudistusprosessin avainryhmille kuten korkeakoulututkimuksen liiketalouden, oikeuden, valtiotieteiden, kansantalouden, luonnontieteiden ja teknologian aloilla suorittaneille henkilöille, virkamiehille, nuorille ammatinharjoittajille, lainsäädäntötyöhön osallistuville henkilöille, mediavaikuttajille jne., jatkamalla ja laajentamalla toimia kuten EU:n ja Kiinan nuorille yritysjohtajille tarkoitettua *Junior Managers* -ohjelmaa ja korkea-asteen koulutushanketta.
- Aloitetaan **kokemusten vaihto** kummankin osapuolten **aluepolitiikasta** vastaavien viranomaisten välillä, jotta saadaan kehitettyä Kiinan alueellisia eroja tasaavia toimintatapoja.

Uudet alakohtaiset vuoropuhelut

- Toteutetaan erityisiä aloitteita vuoropuhelun aloittamiseksi Kiinan kanssa yritystoimintapolitiikasta ja yritystoiminnan sääntelystä, teollisista standardeista ja varmentamisesta, arvopaperimarkkinoista ja kilpailupolitiikasta.

Televiestintä ja tietoyhteiskunta

- Laajennetaan ja syvennetään nykyinen **televiestintää** koskeva vuoropuhelu **tietoyhteiskuntaa** koskeväksi pysyväksi ja säännölliseksi vuoropuheluksi, johon sisältyy tutkimuksen ja yhteistyön lisäksi koko alan sääntelykehys, uudet osa-alueet mukaan luettuina.
- Aloitetaan teollisia standardeja koskeva vuoropuhelu.
- Järjestetään **EU:n ja Kiinan tietoyhteiskuntaa käsittelevä yhteistyöfoorumi** huhtikuussa 2002 ja sen yhteydessä eurooppalaista tietoyhteiskuntaan liittyvää teknologia- ja palvelualan taitotietoa esittelevä näyttely, EU–Kiina-konferenssi tietoyhteiskunnan

haasteista ja erinäisiä yritystoimintaan liittyviä kokouksia sekä tarpeen mukaan muita tapahtumia.

Liikenne

- Järjestään tiedotusseminaari maailmanlaajuisista satelliittinavigointia, -paikannusta ja -ajoitusta koskevasta **Galileo-ohjelmasta** vuoden 2001 aikana ja tarkastellaan yhteistyömahdollisuuksia tällä alalla.
- Aloitetaan tunnustelevat neuvottelut Kiinan kanssa toukokuussa 2001 virallisten neuvottelujen aloittamiseksi kahdenvälisen **merenkulkusopimuksen** tekemisestä ottaen huomioon neuvoston vuonna 1998 antama valtuutus parantaa Kiinan ja Euroopan yhteisön välisen meriliikenteen sääntelyedellytyksiä. Tavoitteena on vahvistaa määräykset kansainvälisten meriliikennepalvelujen vapaasta tarjoamisesta ja vapaasta markkinoille pääsystä, Kiinaan sijoittautuvien EU:n yritysten kansallisesta kohtelusta, voittojen ja investointien rajoittamattomasta siirrosta ja merenkulkualan yhteistyön edistämisestä.

Tulliyhteistyö

- Jatketaan valmistelevien keskustelujen käymistä Kiinan kanssa ja aloitetaan neuvottelut yhteistyötä ja keskinäistä avunantoa tulliasioissa koskevan sopimuksen tekemiseksi.

Ympäristö

- **Tarkastellaan** kahdenvälisen **ympäristötyöryhmän** nykyistä toimintaa ja aloitetaan Kiinan ympäristöhallinnon kanssa konkreettinen erillinen **poliittinen vuoropuhelu** molempia osapuolia kiinnostavista ympäristökysymyksistä, jotka koskevat sekä osapuolten sisäisiä että kansainvälisiä aloja. Tätä vuoropuhelua käydään tietojen vaihtamiseksi, minkä avulla osapuolet voivat tehostaa oman ympäristöpolitiikkaansa kehittämistä ja täytäntöönpanoa. Tarkastellaan, kuinka laajasti EU voi tukea Kiinaa sen pyrkimyksissä sisällyttää ympäristönäkökohdat muiden alojen politiikkoihin, ja pyritään tulokselliseen yhteistyöhön monenvälisiin ympäristösopimuksiin liittyvien yhteisten etujen edistämiseksi soveltuvin osin.
- **Autetaan Kiinaa laatimaan sopivia politiikkoja ja strategioita** sekä harjoitetaan tutkimusyhteistyötä metsien kestävä hoidon, kestävä maankäytön, maankäytön suunnittelun ja maan hoidon, vesivarojen käytön yleissuunnittelun, kestävä energiantuotannon ja energian kaupan pitämisen sekä ilman pilaantumisen aloilla ja ilmastomuutoksen torjumistoimenpiteiden kehittämiseksi.
- Valmistellaan **yhteistyöhankkeita**, joissa keskitytään puhtaampiin tuotantomenetelmiin, jätemäärien minimointiin ja jätehuoltoon, ympäristötaitojen opettamiseen, ympäristönormien laatimiseen ja soveltamiseen, ympäristönhoitovalmiuksien parantamiseen, ympäristöasiantuntemuksen ja -teknologian siirtoon sekä ympäristötietouteen.

Energia

- Aloitetaan **energiapolitiikkaa ja energia-alan sääntelyä koskeva vuoropuhelu**. Jatketaan alaa koskevien sellaisten **yhteistyöhankkeiden** kehittämistä, joissa erityisesti kannustetaan taitotiedon siirtoon, Kiinan energiantuotannon ja -kulutuksen ympäristövaikutusten vähentämistä koskeva tukihanke mukaan luettuna.

- Järjestetään **neljäs EU:n ja Kiinan energiayhteistyötä koskeva konferenssi** 18. kesäkuuta 2001 Pekingissä sekä tarpeen mukaan muita tilaisuuksia.
- **Kehitetään ydinenergian rauhanomaista käyttöä koskevaa yhteistyötä** tukemalla ydinaseiden leviämisen estämistä maailmanlaajuisella tasolla. Laaditaan neuvotteluohjeet ydinalan yhteistyösopimuksen tekemiseksi. Neuvottelut aloitettaneen vuoden 2001 loppupuolella tai vuoden 2002 alkupuolella.

Tiede ja teknologia

- Toteutetaan tarvittavat toimet joulukuusta 1999 alkaen voimassa olleen **tiede- ja teknologiasopimuksen** toimivuuden parantamiseksi muun muassa sallimalla sopimuspuolten tutkijoiden osallistua toisen sopimuspuolen tutkimus- ja kehittämisohjelmiin. Tämän osalta EU:n viidennessä puiteohjelmassa otettiin käyttöön apurahajärjestelmä, jonka avulla kehitysmaiden kuten Kiinan tutkijat voivat osallistua aktiivisemmin valikoituihin hankkeisiin. Komissio ehdottaa, että tätä järjestelmää laajennettaisiin huomattavasti EU:n uudessa puiteohjelmassa.
- Pohditaan **EU:n ja Kiinan tiede- ja teknologiyhteistyön** edistämiseksi keinoja lisätä Kiinan osallistumista EU:n tiede- ja teknologiaohjelmien yhteydessä toteutettaviin hankkeisiin. Tiedottaminen ja hakumenettelyissä auttaminen muun muassa perustamalla vuoden 2001 aikana EU:n ja Kiinan yhteinen tutkimusyhteistyön edistämistoimisto ovat erityisen tärkeitä toimia. Kannustetaan EU:n ja Kiinan tutkijoiden yhteistyön tiivistämistä ASEM:n yhteydessä.
- Järjestetään EU:n ja Kiinan tiede- ja teknologiakonferenssi vuonna 2002.
- Arvioidaan mahdollisuuksia osallistua **maatalouden tutkimusta ja kehitystä koskevan kansainvälisen konferenssin** järjestämiseen vuonna 2001 tai vuoden 2002 alkupuolella, koska Kiinan maatalouden kehittyminen on tärkeää maan talouden ja yhteiskunnan vakauden kannalta.

Tilastot

- Aloitetaan vuoropuhelu Kiinan tilastoviranomaisten kanssa **tilastoyhteistyön kehittämiseksi edelleen**. Tällä pyritäisiin erityisesti lujittamaan Kiinan kansallista tilastointijärjestelmää ja sen valmiuksia tuottaa luotettavia, tarkkoja ja tuoreita tilastotietoja, jotka käsittelevät uusia, nopeasti kehittyviä talouden ja yhteiskunnan aloja.

5.4. Tavoite 4: EU:n jo olemassa olevien resurssien tehokkaampi hyödyntäminen

Taustaa

EU:n yhteistyöohjelmalla pyritään tukemaan EU:n Kiinan-suhteiden keskeisiä kokonaistavoitteita. Ensisijaiset toiminta-alueet ovat talouden ja yhteiskunnan uudistamisen tukeminen, kestävä kehitys ja ympäristönsuojelun sekä hyvän hallinnon ja oikeusvaltioperiaatteen kunnioittamisen edistäminen. Henkilöresurssien kehittämistä käytetään keskeisenä välineenä EU:n yhteistyöpolitiikan kokonaistavoitteiden saavuttamisessa. Lisäksi yhteistyötoimiin sisällytetään EU:n yleiset kehitysyhteistyön päätavoitteet huomioimalla Kiinan-toimissa **köyhyyden vähentäminen, alueellinen ja sosiaalinen yhteenkuuluvuus, ihmisoikeudet** sekä **naisten ja miesten yhtäläiset oikeudet**.

EU:n ja Kiinan yhteistyöohjelman vuosien 2001–2005 talousarvion olisi oltava noin 250 miljoonaa euroa.

Kokemus on selvästi osoittanut, että hankkeiden toteutusta on parannettava. Ensimmäisinä parannustoimina hankkeiden määrää on vähennetty mutta niiden kokoa ja joustavuutta on sitä vastoin lisätty; lisäksi on käynnistetty ohjelma pienhankkeiden hallinnoimiseksi nopeasti ja tehokkaasti. EuropeAid-yhteistyötoimiston perustaminen ja hankkeiden elinkaaren hallinnan suunniteltu siirtäminen Pekingin-lähetystön tehtäväksi ovat merkittäviä uudistuksia, joita komissio on jo tehnyt tai parhaillaan tekemässä hankkeiden toteutuksen ja avunantajien koordinoinnin parantamiseksi sekä resurssiensa käytön tehostamiseksi keskittämällä toimet strategiselle tasolle.

EU:n ja Kiinan suhteiden viimeaikainen kehitys

Vuonna 2000 pidetyssä EY–Kiina-sekakomitean vuosikokouksessa sovittiin, että yhteistyön lähitulevaisuuden (vuodet 2001–2003) ensisijaisiin tavoitteisiin kuuluvat Kiinan **WTO-jäsenyyden** tukeminen, **laittoman siirtolaisuuden ja ihmiskaupan torjuminen, sosiaaliturvan uudistaminen, televiestintä ja tietoyhteiskunta, ympäristö, energia ja henkilöresurssien kehittäminen**. Lisäksi sovittiin, että EU:n tukea lisätään Kiinan läntisissä provinseissa ja Kiina osallistuu aktiivisemmin yleis- ja ohjelmasuunnitteluun.

Tammikuussa 2001 siirrettiin nykyisten ja vuonna 2001 käynnistettäväksi suunniteltujen yhteistyöhankkeiden hallinnointivastuu komission ulkosuhteiden pääosastolta **EuropeAid-yhteistyötoimistolle**. Tällä uudistuksella sekä hankejohtamisen siirtämisellä lähetystöjen kuten Pekingin-lähetystön tehtäväksi ja siihen liittyvällä lähetystöjen henkilöresurssien lisäämisellä pyritään parantamaan koordinointia muiden avunantajien yhteisohjelmien kanssa sekä parantamaan ja nopeuttamaan EU:n ja Kiinan hankkeiden toteuttamista.

Komissio laatii parhaillaan maakohtaista strategia-asiakirjaa. Se määrittelee kokonaistavoitteet, toimintakehyksen, keskeiset toiminta-alueet sekä edunsaajamaan ja muiden avunantajien kanssa tapahtuvan koordinoinnin mekanismit. Näin ollen EU:n ja Kiinan lähivuosien tukiyhteistyö toiminta-ajatuksineen määritellään selkeästi asiakirjassa. Kyseisellä strategia-asiakirjalla tuetaan ja lisätään yhteisön Kiinan-tuen avoimuutta.

Toimintatavoitteet

- Laaditaan maakohtainen strategia-asiakirja varmistaen tiivis yhteys **yhteisön rahoittamien yhteistyöohjelmien ja EU:n laajempien Kiinan-politiikkojen ja -toimintamallien** kuten komission toukokuussa 2000 esittämän kehitysyhteistyöpolitiikan, kauppapolitiikan, maailmanlaajuisten ongelmien torjumisen ja ihmisoikeuspolitiikan välillä.
- Kehitetään strategia-asiakirjan mukaisesti yhteistyötä seuraavilla kolmella keskeisellä asia-alueella:
 - **talouden ja yhteiskunnan uudistumisprosessin** tukeminen pääasiassa instituutioiden lujittamisella, valmiuksien ja henkilöresurssien kehittämällä, terveen yritystoiminnan sääntelykehityksen edistämällä sekä taitotiedon ja teknologian siirrolla
 - **kestävän kehityksen edistäminen** optimaalisen tasapainon saavuttamiseksi **ympäristönsuojelun, yhteiskunnan kehityksen ja talouden kasvun** välillä

- **hyvää hallintoa** edistävien aloitteiden kannustaminen sekä ihmisoikeuksien ja **oikeusvaltioperiaatteen kunnioittamisen** edistäminen.
- Lisätään toimien koordinoitua Kiinan viranomaisten kanssa.
- Lisätään **koordinointia** ja tarkastellaan mahdollisuuksia harjoittaa konkreettista hankekeskeistä **yhteistyötä muiden avunantajien** kuten EU:n jäsenvaltioiden, kansainvälisten rahoituslaitosten ja YK:n erityisjärjestöjen kanssa.
- Keskitytään jatkossakin **laajoihin mutta joustaviin hankkeisiin** aloilla, joilla EU:lla on avunantajana suhteellista etua. Kyseiset hankkeet olisi suunniteltava siten, että niissä keskityttäisiin ja otettaisiin huomioon Kiinan nopea kehittyminen ja muuttuvat painopistealueet.
- Lisätään **hankesuunnittelun joustavuutta** mahdollistamalla toteutettavien toimien ja niille myönnettävien määrärahojen tarkistaminen vuosittain hankkeiden kokonaistavoitteiden saavuttamiseksi parhaalla mahdollisella tavalla.
- Siirretään **hankkeiden elinkaaren hallinta** Pekingin-lähetystön tehtäväksi suunnitelmien mukaisesti.

5.5. Tavoite 5: EU:n julkisen kuvan parantaminen Kiinassa

Taustaa

EU:n julkisen kuvan parantaminen Kiinassa on edelleen keskeinen haaste, koska maa on kooltaan valtava ja väestö on saavutettava alueellisella, kunnallisella ja paikallisella tasolla, sillä Kiina jatkaa talous- ja sosiaalialoilla vallan siirtämistä Pekingin keskushallinnosta alemmille tasoille. EU:n julkisen kuvan parantamiseksi käytettävät resurssit ovat edelleen rajallisia, mutta nykyteknologiaa taitavasti hyödyntämällä voidaan saavuttaa aikaisempaa paljon useampia ihmisiä. Viisi vuotta sitten hyvin harvalla kiinalaisella oli käytössään puhelin tai valmis yhteys ulkomaailmaan. Vuonna 2001 Internetin käyttäjien määrän uskotaan kasvavan Kiinassa 40 miljoonaan, ja vuoteen 2005 mennessä Kiinassa arvellaan olevan jo 300 miljoonaa Internetin käyttäjää (Yhdysvalloissa arviolta 200 miljoonaa).

EU:n ja Kiinan suhteiden laajeneminen edellyttää kummaltakin osapuolelta entistä parempaa keskinäistä ymmärrystä. Lisääntynyt avoimuus sekä yhteiset intressit edellyttävät entistä parempaa tietojen vaihtoa. Kiinan jatkaessa avautumistaan muulle maailmalle ja EU:n laajentuessa tarvitaan lisäksi aikaisempaa parempia ja nopeampia tiedonvälitystapoja. Säilyttääkseen julkisen kuvansa vahvana lukemattomien muiden, ihmisten huomiota tavoittelevien tahojen joukossa EU tarvitsee tavoitteellisen tiedotuspolitiikan, joka hyödyntää tehokkaasti uutta teknologiaa perinteisen henkilötason yhteydenpidon ja yhteistyötoimen lisäksi.

EU:n Kiinassa toteuttamat laajat toimet ovat saaneet vähän huomiota Euroopassa, vaikka yhä useampia Euroopan ja Kiinan yhteisiä tutkimuksen ja kaupan alan elimiä ja laitoksia on perustettu Brysseliin ja muualle tarkoituksena hyötyä kasvavasta kiinnostuksesta Kiinaa kohtaan. EU:n ja Kiinan suhteissa on tärkeällä sijalla se, että EU:n Kiinan-toimista **levitetään** oikeanlaista tietoa **Euroopassa ja Kiinassa** varsinkin, kun EU laajentuu lähivuosina.

EU:n ja Kiinan suhteiden viimeaikainen kehitys

- Komission ulkosuhteiden verkkosivuja on paranneltu kuluneen yhdeksän kuukauden aikana, ja ladattavissa olevien asiakirjojen määrä on kasvanut 4 000:sta lähes 9 000:een. Kuukausittainen kävijämäärä on kasvanut 700 000:sta 1,8 miljoonaan samana aikana. Verkkosivut ovat osoittautuneet tehokkaaksi tavaksi **edistää EU:n politiikkoja ja ohjelmia ja levittää niitä koskevia tietoja.**
- **EU:n vierailuohjelma** on puolestaan hyödyllinen keino lisätä henkilökontakteja ja vierailijavaihtoja kutsumalla tarkoin valittuja keskeisissä tehtävissä toimivia kiinalaisia virkamiehiä tutustumaan paremmin EU:n eri alojen politiikkoihin ja ohjelmiin komissiossa ja jäsenvaltioissa.
- Kaksikymmentä kiinalaista, hongkongilaista ja macaolaista taloustoimittajaa osallistui viikon pituiseen seminaariin Brysselissä vuonna 2000. Seminaarissa käsiteltiin pääasiassa euroa, mutta sen yhteydessä näille vaikutusvaltaisille lehtimiehille kerrottiin EU:n eri toimielinten rooleista ja tehtävistä. Vierailunsa tiimoilta lehtimiehet julkaisivat lukuisia **EU:ta käsitteleviä artikkeleita** useissa sanomalehdissä.

Toimintatavoitteet

- **Parannetaan EU-tuntemusta ja -tietämystä Kiinassa** tarjoamalla järjestelmällisesti ajan tasalla olevaa tietoa EU:n politiikoista ja toimista ja levittämällä ajan tasalla olevaa EU:n tiedotusaineistoa Kiinan tiedotusvälineille, vaikuttajille ja keskeisille päättäjille sekä perus-, keski- ja korkea-asteen oppilaitoksille.
- Päivitetään kokonaisvaltaisesti **komission verkkosivuja kuten Pekingin-lähetystön verkkosivuja**, huolehditaan siitä, että verkkosivut ovat johdonmukaiset ja selkeät ja niillä liikkuminen on mahdollisimman helppoa, ja lisätään linkkejä asiaan liittyville muille verkkosivuille.
- Jatketaan **EU:n vierailuohjelman** joustavaa käyttöä kutsumalla tärkeitä ja keskeisiä päättäjiä Brysseliin ja jäsenvaltioihin tutustumaan ensisijassa paremmin EU:hun ja sen yksittäisiin jäsenvaltioihin.
- Kannustetaan ja tuetaan EU:n yhteistyöohjelmiin kuten EU:n ja Kiinan akateemiseen verkostoon, EU:n ja Kiinan nuorille yritysjohtajille tarkoitettuun *Junior Managers* -ohjelmaan sekä EU:n ja Kiinan apurahahankkeeseen (*EU-China Scholarship 2000*), osallistuneita henkilöitä perustamaan alumnijyhdistyksiä ja -verkostoja Kiinassa, muualla Aasiassa ja Euroopassa.
- **Lisätään EU:n ja Kiinan yhteistyötä koskevaa tietoisuutta Euroopassa**, esimerkiksi Euroopan yrityspiireissä ja akateemisissa piireissä, Kiinassa eri yhteistyöohjelmien kuten *Junior Managers* -ohjelman avulla saavutetun dynaamisuuden tukemiseksi.
- Kannustetaan **jäsenvaltioita** ja komission Pekingin-lähetystä **lisäämään keskinäistä koordinaointia ja yhteistyötä** järjestäessään itsenäisesti tai yhdessä kulttuuritapahtumia.
- Jatketaan osallistumista seminaareihin, työpajoihin, kokouksiin, yliopistojen tilaisuuksiin, valtiosta riippumattomien järjestöjen (kansalaisjärjestöjen) tapahtumiin jne. osallistujien informoimiseksi laajemmin EU:n Kiinan-politiikasta ja -toimista.

6. PÄATELMÄT

Kiinan-suhteet ovat EU:lle yksi lähivuosien suurimmista mahdollisuuksista ja haasteista. Vuonna 1998 määritellyt **pitkän aikavälin tavoitteet** pätevät pääosin edelleen. Tässä tiedonannossa on ehdotettu tapoja tehostaa EU:n politiikkaa määrittelemällä **lyhyen ja keskipitkän aikavälin** toimintatavoitteita EU:n ja Kiinan keskinäisen vuorovaikutuksen kiintopisteiksi eri aloilla EU:n Kiinan-suhteiden pitkän aikavälin tavoitteet huomioiden.

Toimivat suhteet edellyttävät perimmältään kahden osapuolen keskinäistä tahtoa ja sitoutumista. Tämän vuoksi monipuolisen kumppanuuden rakentaminen EU:n ja Kiinan välille edellyttää molempien osapuolten sitoutumista. Tähän mennessä on jo saavutettu paljon, mutta työtä on jatkettava suhteiden optimoimiseksi.

EU:n haasteena on saada Kiina sitoutumaan kokonaisvaltaisesti ja johdonmukaisesti kaikkiin vuonna 1998 yksilöityihin ja tässä tiedonannossa yksityiskohtaisemmin tarkasteltuihin kysymyksiin, joita ovat erityisesti Kiinan poliittinen ja taloudellinen yhdentymisen kansainväliseen yhteisöön ja sen avautuminen muulle maailmalle noudattaen täysimääräisesti kansainvälisesti tunnustettuja ihmisoikeusnormeja ja oikeusvaltioperiaatetta.

EU:n ja Kiinan kokonaisvaltainen kumppanuus kahdenvälisellä ja kansainvälisellä tasolla edistää sekä EU:n että Kiinan poliittisia ja taloudellisia etuja ja parantaa niiden kansalaisten elämää.

EU:lla on tilaisuus ajaa keskeisiä etujaan ottamalla Kiina, jonka vaikutusvalta lisääntyy koko ajan, tiiviimmin mukaan toimiinsa etsimällä myönteisiä ja rakentavia ratkaisuja maailmanlaajuisiin ongelmiin, pyrkimällä parantamaan Kiinan ihmisoikeustilannetta ja ajamalla yhteisiä kaupallisia etuja.